

HØJGÅRDSPARKEN 0-5 ÅR - VARDE

PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR HØJGÅRDSPARKEN 0-6 ÅR - JUSTERET I 2023

RAPPORTEN ER HENTET: 31-01-2024

RAMBOLL

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INTRODUKTION	3
1.1 Læsevejledning	3
1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?).....	5
2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN.....	7
2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	7
2.2 Pædagogisk læringsmiljø	10
2.3 Samarbejde med forældre om børns læring	11
2.4 Børn i udsatte positioner	13
2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen	14
3 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN	16
3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)	16
3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.....	17
4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER.....	18
4.1 Alsidig personlig udvikling	18
4.2 Social udvikling	20
4.3 Kommunikation og sprog.....	21
4.4 Krop, sanser og bevægelse	22
4.5 Natur, udeliv og science	24
4.6 Kultur, æstetik og fællesskab	25
5 EVALUERINGSKULTUR	27
5.1 Evalueringskultur	27
5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan	28
6 UDVIKLINGSPLANER	28

1 INTRODUKTION

I Danmark går størstedelen af alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte børns generelle trivsel og udvikling.

Siden 2004 har alle dagtilbud arbejdet med en pædagogisk læreplan, hvis formål er at opstille mål for børns udvikling, læring, trivsel og dannelse inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten på dagtilbud blev der på baggrund af dagtilbudsaftalen "Stærkere dagtilbud – alle skal med i fællesskabet" i 2017, vedtaget en ny lovgivningsmæssig ramme i 2018 for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Ændringerne tager udgangspunkt i det samlede forslag om en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper udarbejdede i 2016.

Udarbejdelse af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på lokale udfordringer, styrker og kompetencer og de er en ledelsesmæssig beslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de fastsatte rammer i loven og af kommunalbestyrelsen.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

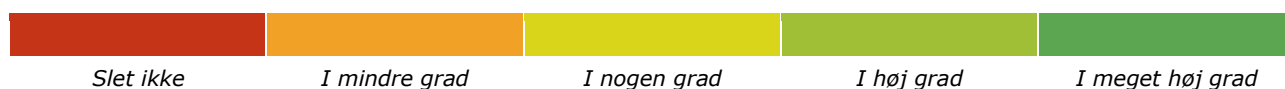
Dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

1.1 Læsevejledning

I denne læreplansrapport kan der læses om dagtilbuddet pædagogisk praksis suppleret med forskellige resultatvisninger. Resultatvisningerne skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede og skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

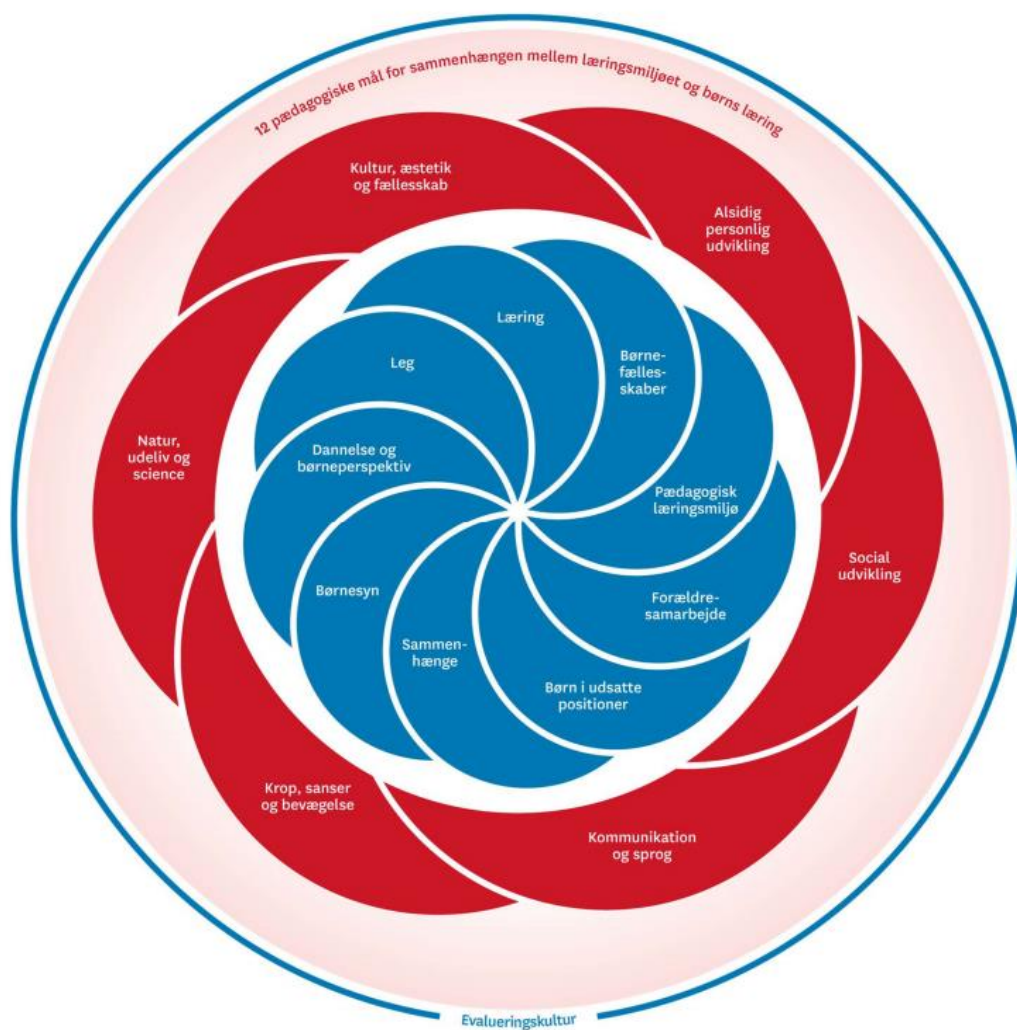
Resultater fra dagtilbuddets dialogvurderinger

Under afsnittet om læreplanstemaerne suppleres dagtilbuddets beskrivelse med en graf for fagpersonalets vurderinger af børnenes kompetencer på de enkelte læreplanstemaer. Grafen er opgjort som et simpelt gennemsnit, hvor svarene på de enkelte spørgsmål tillægges en værdi fra 1 til 4, hvor 1 er "Kan ikke endnu" og 4 er "Kan".

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

1.2 Beskrivelse til læreplanen (Hvem er vi?)

Højgårdsparken er en selvejende institution med egen bestyrelse, der er tæt på alle beslutningsprocesser og har ansættelseskompetencen. Bestyrelsen har ansat deres egen Dagtilbudsleder til at varetage den daglige drift. Vi har egne vedtægter, men arbejder under driftsoverenskomst og økonomiske bevillinger fra Varde Kommune.

Højgårdsparken er et fælles hus, normeret til 20 vuggestuebørn og 60 børnehavebørn. Vi er opdelt i 2 afdelinger, men er en stor personalegruppe, der har mange fælles berøringsflader i løbet af dagen med et godt samarbejde.

Vi arbejder tæt sammen omkring det gode børneliv, med en anerkendende og åben tilgang og med udgangspunkt i inspirerende og dynamiske læringsmiljøer. De gode relationer, nærvær og omsorg er bærende for børns udvikling. Vi er optaget af barnets deltagelsesmuligheder i fællesskabet og læring i børnehøjde, samt på hvordan vi bedst understøtter børnene. Leg, inklusion og udeliv/natur har vores særlig opmærksomhed. Vi har et skønt nærområde med cykelstier og grønne områder til vores rådighed, som vi benytter dagligt med bl.a gode cykel- og gåture i "Det gamle Varde Sommerland", Arnbjergparken og omkring vores lokale Plejecenter Lyngparken. Desuden har vi en fantastisk stor legeplads med masser af udfordringer og legemuligheder.

Højgårdsparken har mange traditioner og det giver gode og festlige aktiviteter hen over året. Her dyrkes fællesskabet mellem børn, forældre og personale. Til at stå for forældrearrangementer og frugtordning har vi "Fryd & Gammen" som er Højgårdsparkens støtteforening.

Værdi for os: Det vigtigste for os er glade børn i trivsel og udvikling. De skal være sammen med nærværende, glade, sjove og initiativrige voksne, der tager ansvar for det gode fælles liv her i Højgårdsparken.

Vuggestuen er opdelt i 2 aldersblandede grupper, så børnene oplever sig som en del af en større helhed og lærer af hinanden på forskellige alderstrin. Børnehaven er opdelt i 3 basisgrupper. 2 grupper er aldersblandede og en førskolegruppe. Der er muligheder for selvstændige valgdagen igennem og for at udforske og lege i hele institutionen.

Vi sætter samarbejdet mellem de 2 afdelinger meget højt for at give børnene gode oplevelser på tværs og muligheder for at søskende også kan have samvær i løbet af dagen. Overgangen fra vuggestue til børnehave er derfor meget glidende og opleves ofte ukompliceret, da børnene er kendt med både voksne og børn.

Vi modtager også børn fra Dagplejen, her er det vigtigt for os at vi har gode aftaler om overlevering og besøg inden opstart.

"Det er i relationen udviklingen sker" Muligheden for relations dannelse skal derfor have gode betingelser gennem stabile og anerkendende voksne i små grupper, hen over dagen. Det er udgangspunktet for al god udvikling og samarbejde. Selvværdet hos barnet styrkes gennem arbejdet med både ICDP(1), NUSSA(2), Fri for Mobberi(3) og Demokrati i Børnehøjde(4).

Vi har stor fokus på værdien i den gode hverdag og de daglige rutiner er derfor hele tiden under lup. Der laves eks. prøvehandlinger(5), for at forbedre praksis og medinddrage børnene. Vi arbejder videns- og forskningsbaseret med de redskaber og modeller, der kan understøtte os i arbejdet med det enkelte barn, børnegruppen, forældrene og kollegialt. Som arbejdsredskab benytter vi modulerne i Hjernen og hjertet, som fokuspunkter, dialogprofiler og udviklingsplaner.

Vi arbejder kontinuerligt på at udvikle vores pædagogiske kompetencer og praksis, gennem den styrkede pædagogiske læreplaner. Det faglige niveau er højt prioriteret og derfor kompetenceudvikles det faste personale løbende.

Personalegruppen er i 2023 godt på vej i udviklingsproces for implementering af Sprogklar (6) og COS-P (7), dette arbejde fortsætter ind i 2024, hvor vi også med afsæt i en vores årlige pædagogiske dag, arbejder med tilknytningsteorien, vejledt af psykolog og fagbogsforfatter Rikke Yde.

Forklaringer:

- (1) ICDP = International Child Development Program - samspilstemaer/viden om opbygningen af relationen
- (2) NUSSA = Neuro affektiv Udviklingspsykologisk Struktureret Social Aktivitet - Et udviklings- og legebaseret børnegrupperprogram for 3-12 årig børn
- (3) Fri for Mobberi = Maryfondens Projekt med programmer for arbejdet med det gode venskab og den lilla bamse, som trøster og hjælper.
- (4) Demokrati i Børnehøjde = Et fælles projekt i Vardes institutioner om at give børnene en stemme og læring om demokratiske processer
- (5) Prøvehandlinger = Planlagte og målrettede ændringer i vores hverdagsrutiner, beskrives og evalueres
- (6) Sprogklar = En fælles lærings- og uddannelsesportal i Varde kommunes institutioner, for den nyeste forskning til praksis-værktøjer og lettilgængelige efteruddannelser for medarbejdere for styrkelse af barnets sprogfærdigheder og sprogmiljø
- (7) COS-P= Tryghedscirklen (Circle of Security - parenting) er et relations baseret program/tilgang, hvor der er særligt fokus på den tilknytning der er i samspillet mellem barnet og den professionelle omsorgsgiver.

2 DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

2.1 Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer

- Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring, Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig. De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn.

Vi ser barnet som et kompetent individ som selv er i stand til at foretage valg dagen igennem. Der er tilgængelige og udfordrende læringsmiljøer, som undersøgtes med tilstedeværende og nysgerrige voksne, som følger barnets spor og initiativer.

I Højgårdsparken fokuserer vi på at skabe forskellige læringsmiljøer, som understøtter børns alsidige udvikling og medbestemmelse. Vi har indrettet huset med synligt og tilgængeligt legetøj, og hvor levemulighederne er mange. I børnehaven er de kreative materialer også fremme og tilgængeligt, og børnene kan generelt selv træffe valg af aktivitet.

Vores struktur og den måde vi har organiseret hverdagen på, understøtter børnenes frie valg og spiller godt ind i de demokratiske processer. Der er trygge rammer i de små gruppefællesskaber, som giver mod og lyst til at bevæge sig ud i det store fællesskab, hvor den enkelte oplever at have værdi.

Børneperspektivet.

I Højgårdsparken ser vi 2 aspekter på børneperspektivet:

1. Børns egne oplevelser, vurderinger, opfattelser og følelser.

- At forstå børn er vejen til kontakten. Det handler om indlevelse, nærvær og at sætte sig i barnets sted.

- Alt udvikling med børn sker i relationen. Det er vigtigt, at vi rummer alle børn, så alle er hørt, set og mødt og deres synspunkter inddrages.
- Og samtidig er det vigtigt, at vi kan rumme alle børn, trods deres forskelligheder eller forudsætninger, så alle mødes ligeværdigt, og føler, at de er en del af fællesskabet.

2. Det professionelle voksne børneperspektiv.

- Vi er bevidste om, at vi bruger vores teoretiske viden og opfattelse af barnet til at danne ramme om fortolkning af deres verden og dermed forsøge at skabe de rette rammer.
- Alle børn skal have størst mulig chancelighed.
- Vi er bevidste om at vi er barnets "nummer 2", hvor vi har en meget vigtig rolle i deres liv. Vi er en aktiv del af barnets omsorgskollektiv, og vi skal sikre at børnene får mulighed for at være en del af fællesskabet. Eks sørger vi for at barnet høres i gruppen, at vi voksne inviterer barnet med i legene/aktiviteter, at vi har fokus på at børn i udsatte positioner skal ses med deres styrkesider.

Dannelse.

Vi fremmer børns dannelse gennem deres oplevelser af sig selv som medbestemmende og selvstændige, og ved at vi anerkender barnet. Der arbejdes bevidst med demokrati i børnehøjde, med et mål om at give børnene deres egen stemme og en oplevelse af at indgå i fællesskaber. Vi har en bevidsthed om forskellige læringsstile og forpligter os til at skabe rammerne for mangfoldighed, eks. motorisk, digitalt, socialt, sprogligt.

Alle børn skal tages alvorligt i deres dannelsesproces og få en demokratisk forståelse inden for pædagogiske rammer. Alle børn skal trygt støttes og guides i deres forskelligheder, hvor der tages udgangspunkt i hvert enkelt barns behov og trivsel.

Her samarbejder vi med forældrene for at skabe en forståelse hos dem om vigtigheden af den demokratiske dannelse hos børnene.

Eks. I samarbejdet med forældrene tages der ofte udgangspunkt i dialogprofilerne for de næste skridt og hvad der skal fokus på.

Børns leg.

For os har legen værdi i sig selv og er grundlæggende i Højgårdsparken. Legen har stor betydning for børns personlige og sociale læring, og deres generelle udvikling igennem hele livet

Vi er optaget af børns leg, og vores struktur giver mulighed for leg på børnenes præmisser en stor del af dagen. Vi vægter legen højt og vi voksne leger med, vi støtter op, vi går foran, bagved og ved siden af barnet. Det gør vi ved at støtte, guide og rammesætte, så alle børn kan være med og for at legen kan udvikle sig. Legen er vigtig for udviklingen af fantasi, sprog, det motoriske, kulturelle, de personlige og sociale kompetencer, identitet, selvværd og nysgerrighed. I Højgårdsparken spiller vi hinanden gode.

I Højgårdsparken har vi fokus på at skabe udviklende legemiljøer (både inde og ude) med afsæt i den styrkede pædagogiske læreplan og læringsmålene. Der er mulighed for leg både i større og i mindre grupper, og at legen kan foregå uforstyrret.

Eksempler på, hvordan vi tilgodeser en uforstyrret leg:

- Vi kan skærme en leg ved at lukke døre og afgrænse territorium
- Vi indretter små rum i de store, så der dannes uforstyrrede rum og hjørner
- Vi hjælper børnene til, at der kan leges i fred og ro og guider andre børn ud i noget andet

Læring.

Læring sker igennem hele dagen - og livet.

Læring i Højgårdsparken sker i en veksling imellem børnenes leg, voksen-planlagte aktiviteter og rutinesituationer. Læring skal forstås bredt, og for os handler det om, at understøtte barnets fysiske, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling. For at barnet trives og læring kan ske er det vigtigt, at vi er nærværende og tryghedsskabende voksne. At vi er synlige og til stede.

Vi styrker børnene ved at opmuntre til nysgerrighed, gåpåmod og følge deres sproglige og nonverbale udtryk. Herved fremmes deres selvværd.

Vi vægter børnenes medbestemmelse højt og arbejder med demokrati i børnehøjde. Børnene inddrages og delagtiggøres i mange hverdagsrutiner gennem skiftende prøvehandlinger.

Vi har fokus på, at vi lærer på forskellige måder og i forskellige tempi og at drenge og piger kan have forskellige interesser, roller og ønsker til leg. Vi følger barnets spor og arbejder med barnets nærmeste udviklingszone. Vi har grundlæggende en anerkendende tilgang, og vi arbejder med COS-P, hvor vi har fokus på at se barnet indefra.

Vi opmuntrer barnet til at øve sig, vi udfordrer med afpassede krav, så barnet kan mestre opgaven og udfordringen og derved oplever sig succesfuld.

"Det man hører, glemmer man,
det man ser, husker man,
det man gør, lærer man"

Børnefællesskaber i Højgårdsparken.

I Højgårdsparken mener vi, at relationer og venskaber er afgørende for børnenes udvikling, trivsel, læring og dannelse. Når et barn starter her i vores dagtilbud, er det et nyt fællesskab man skal være en del af i forhold til det lille fællesskab man kommer fra med mor/far/daglejer. Derfor vægter vi relations dannelse meget højt, da det er grobund for al udvikling og trivsel.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte barn, og når barnet føler sig trygt og klar til at gå videre, guider og støtter vi barnet mod det større børnefællesskab. Al leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale. Ligeledes stiller vi os til rådighed og gør et barn attraktiv, hvis barnet bliver afvist fx i en leg. Ud fra kendskabet til børnene dannes legegrupper, der kan fremme gode relationer børnene imellem.

- Vi giver plads til, at det enkelte barn kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, danne nye relationer og afprøve forskellige positioner.
- Vi er bevidste om, at vi taler børnene ind i fællesskabet.
- Vi hjælper børnene med at løse konflikter ved at give dem handlemuligheder, så de kan løse dem på en værdig måde for begge parter.

Her i Højgårdsparken arbejder vi med NUSSA, Fri-for-Mobberi, inklusion og ICDP for at fremme børnenes personlige og sociale kompetencer ind i fællesskabet.

Det er det pædagogiske personale og ledelsens opgave, at skabe balance mellem individ og fællesskab i Højgårdsparken, samt at inddrage og motivere forældrene, så de tager medansvar for at skabe et velfungerende børnefællesskab

2.2 Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Det pædagogiske læringsmiljø i Højgårdsparken:

Det pædagogiske læringsmiljø er til stede hele dagen fra modtagelsen om morgen til de sene eftermiddagstimer. Et stærkt pædagogisk læringsmiljø rummer alle de centrale elementer i det fælles pædagogiske grundlag. Vi arbejder bevidst med at børnene gør det så godt som de kan, og at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes gennem de rammer vi har etableret i Højgårdsparken. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen – så det omfatter både leg, spontane og planlagte aktiviteter, rutiner og Micro overgange.

Det pædagogiske læringsmiljø er ofte til overvejelse, evaluering og nytænkning i nye tiltag og ændringer, sammenholdt med børnegruppernes behov.

Eksempler på hvordan vi understøtter barnet i læringsmiljøet

- Ved bleskift, så taler vi med barnet, så barnet får stimuleret sin følelsesmæssige tilknytning og sproglige udvikling.
- I garderoben, der støtter vi børnene bl.a. i selvhjælpen hed, vi udvikler sproglige kompetencer og øver turtagning.
- I spisesituationer, guider vi barnet i at tage hensyn til de andre ved bordet som en del af arbejdet med fx barnets alsidige personlige udvikling og sociale udvikling.
- Vi kan gribe en spontan situation, følge børnenes leg eller initiativ og udvide legen eller tilføre læring.
- Når børnene er i konflikt, italesætter vi børnenes følelser, handlinger og oplevelser, for at øge børnenes deltagelsesmuligheder og chancelighed.
- Vi er opmærksomme på antallet af Micro overgange, og hvordan vi håndterer dem.

Struktur:

Børnene er delt op i 5 grupper:

Vuggestuen: Lyseblå og Mørkeblå som primært er i deres egen afdeling.

Børnehaven: Er delt op aldersintegreret med basisgrupper af 3-5 årige i Gul og Grøn. I løbet af barnets sidste år frem mod skolestart i august etablerer vi en Orange gruppe med de kommende skolebørn med det helt særlige sigte at finde hinanden frem mod skolestart og med fokus på skoleparathed. Der arbejdes med den gode overgang til skole i samarbejde med andre institutioner i nærområdet.

Dagens overordnede rytme ligger fast både i børnehaven og vuggestuen og giver derfor børnene mulighed for at gennemskue dagens aktiviteter og giver dem nogle pejlemærker til en tidshorisont.

Tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø i Højgårdsparken laves altid under hensyn til børnenes perspektiv, deltagelse, børnefællesskabet og børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Det giver børnene mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien og udvikle deres kropslige, følelsesmæssige, sociale, sproglige og kognitive kompetencer.

Vores pædagogiske arbejde har altid afsæt i refleksionen, så der er mulighed for at justere og udvikle den pædagogiske praksis.

I Børnehaven er børnene opdelt i tre faste grupperne, heraf de 2 opholder sig i hovedhuset og de ældste børn i tidsrum kl. 8-12 i det vi kalder for skovhytten, som ligger for sig selv lige op ad Højgårdsparken.

Alle rum og mange materialer er tilgængelige hele dagen og børnene har gode muligheder for valg af legetøj, legerum, legekammerater og samvær med bestemte voksne. Der er fast gruppetid med primærvoksne om formiddagen og hvor tilhørsforholdet og fællesskabet i gruppen er i fokus. Vi har en særlig opmærksomhed på, at det vigtige er tilknytningen til gruppens børn og voksne.

På børnehavens indhegnede legeplads, som vi har forsøgt at indrette spændende og udfordrende, har vi bådhus, klatretæer, køreveje, gynger, rutsjebane, karrusel og en stor boldbane udenfor hegnet. Volde og kuperet terræn, hvor motorikken stimuleres.

I Vuggestuen er børnene opdelt i 2 faste grupperum og med mulighed for leg og samvær på tværs og med planlagte aktiviteter om formiddagen. Rummene byder på forskellig indretning for at styrke udviklingen hos børnene. Både ude og inde tænkes lege- og læringsmiljøet ind med plads til at eksperimentere og afprøve.

På vuggestuens indhegnede legeplads Indrettet med forskellige redskaber, gynger og rutsjebane, sandkasse, junglesti, legehuse, planter osv.

2.3 Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Samarbejde med forældre om børns læring

Forældresamarbejdet vægtes højt i Højgårdsparken. Vi mener den gode dialog mellem personalet og forældrene har stor værdi, og danner grobund for at skabe de bedste forudsætninger for børns udvikling, trivsel og læring. Udgangspunktet er, at forældrene kender barnet bedst og er eksperterne i barnets liv.

- Opstart / individuelle samtaler: Inden barnet starter i Højgårdsparken i vuggestue eller børnehave inviteres forældre og barnet til et forbesøg. Her lærer vi hinanden at kende og afstemmer forventninger. Barnet møder de voksne, og der aftales, hvordan indkøringen skal foregå. Efter en god opstart tilbydes en opstartssamtale til forældrene, hvor man sammen gennemgår dialogprofilen som forældrene og pædagogen har udfyldt. Ved overgang til børnehave tilbydes en overleveringssamtale med forældrene, pædagogen fra børnehaven samt pædagogen fra vuggestuen eller dagplejen. Inden skolestart inviteres forældrene til en samtale om barnets styrker, gode relationer og hvad der skal arbejdes videre på.
- Den daglige kontakt: Vi møder altid hinanden med et "hej og et farvel og tak for i dag" vi har en fælles forventning om, at både personale og forældre fortæller om ting, der kan have indflydelse på barnets trivsel og dag.
- Informationsniveau: Vi informerer om de daglige oplevelser igennem Aula. Derudover er der mulighed for at have den daglige dialog på legepladsen eller garderoben om små ting i barnets hverdag, desuden står vi altid til rådighed for at sætte tid af til en forældresamtale.

Vi har "Barnets Bog", hvor vi som personale indsætter billeder, tegninger mm fra hverdagen i Højgårdsparken. Forældrene har også mulighed for at sætte ting i fra barnets dagligdag i hjemmet, dette er med at knytte barnets verdener sammen (hjemmets og institutionen).

- Når der er brug for en særlig indsats: Et barn kan have brug for en særlig indsats for at opnå en bedre trivsel.

I dialogen med forældrene er vi altid nysgerrige på forældrenes vurdering af deres barn og i fællesskab finder vi de bedste løsninger. Hvor vi kan, vejleder vi forældrene om, hvordan de bedst kan bidrage til barnets læring. Dette kan være gennem fx; sprog, motorik, søvn og kost eller forskellige skriv/artikler, som vi gerne hjælper forældrene med.

Det kan også være gennem tværfaglig sparring eller samarbejde med PPR i Varde Kommune (tale/hørekonulent, psykolog, sagsbehandler eller andre).

Der er flere traditioner/forældremøder/arrangementer gennem året, hvor det fælles samarbejde i Højgårdsparken dyrkes ud over hverdagen:

- Højgårdsparken inviterer hvert år til forældremøder i de enkelte grupper samt et stort forældremøde i efteråret - her kan der være et oplæg om et aktuelt emne, som bestyrelsen har haft stor indflydelse på.
- Vi holder julehygge med Santa Lucia optog.
- Vi holder teater med efterfølgende sommerfest.
- vi holder arbejdsdag for forældrene, med efterfølgende fællesspisning.
- vi har bedsteplantedag, hvor barnets bedste forældre inviteres til en hyggelig formiddag
- Vi har vores egen støtteforening fryd & Gammen, som arrangerer mindst 3 årlige forældrearrangementer.
- Og mange andre traditioner hen over året.

2.4 Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Alle børn kan i kortere eller længere perioder være i en udsat position. Når det sker, arbejder vi med at have ekstra fokus på, hvad barnet har brug for. Det kan være små pauser eller særaftaler med eks. toiletbesøg. Det gøres på en måde så barnet ikke udstilles, men efterfølgende har øget mulighed for at indgå i fællesskabet. For nogle børn samarbejder vi med PPR, hvor vi i fællesskab med forældre laver pædagogiske handleplaner som sikrer gode muligheder for deltagelsen i børnelivet.

Vi arbejder løbende med små dynamiske børnegrupper, for at imødekomme børnenes behov. Her er der ro til fordybelse og barnets ressourcer og kompetencer synliggøres, og barnet kan udvikle sig i eget tempo.

I det daglige arbejde, tager vi udgangspunkt i at skabe rammer, så alle børn har mulighed for at tilhøre et fællesskab og skabe rammer for deltagelse.

- Vi er opmærksomme på at struktur, forudsigelighed, genkendelighed og tryghed har betydning for børn i udsatte positioner
- Vi arbejder med børns relationer, venskaber og trivsel på mange forskellige måder. Er der et barn der ikke tilhører et fællesskab, gør vi en tidlig/særlig indsats.
- Vi tager udgangspunkt i barnets styrkesider og breder det ud til de andre børn og gør på den måde barnet attraktivt.
- Vi behandler alle børn forskelligt for at behandle dem ens og har fokus på, at alle børn har chancelighed.
- Vi guider og støtter børnene i en positiv retning og hjælper dem med at navigere i fællesskabet.

Eksempler på hvordan vi støtter børn i udsatte positioner:

- Hvis et barn er overstimuleret og har brug for ro kan vi finde et rum/plads til at være uforstyrret
- Hvis eks en familie er i skilsmisse, fortæller vi (gruppepædagogen) barnet, at vi kender til situationen og ved at det kan være svært, så barnet ved det ikke er alene.
- Der kan dannes en særlig relation til et andet barn eller få andre børn i en lille legegruppe

2.5 Sammenhæng til børnehaveklassen

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27)

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe)

I Højgårdsparken, samler vi de kommende skolebørn i Orange Gruppe omkring september/oktober, efter afholdelse af teater. Tidspunktet kan være fleksibel ift. børnegruppen og øvrige aktiviteter.

Ved gruppens etablering afholdes et forældremøde, hvor arbejdet i Orange gruppe fremlægges og der tales om forventninger til forældrene i det sidste år i børnehaven. Der inviteres en repræsentant fra skolen, gerne Indskolingslederen, til at deltage i forældremødet.

Gruppen:

Gruppens arbejde tager bl.a. udgangspunkt i, at børns deltagelse i sociale fællesskaber har stor betydning for en vellykket skolestart. Vi vægter et trygt og godt læringsmiljø med fokus på en legende tilgang, hvor børneperspektivet, de pædagogiske læreplanstemaer, arbejdet med NUSSA, ICDP og en anerkendende tilgang er grundstenen. Vi arbejder med at styrke børnenes evner til bl.a. fordybelse, selvstændige opgaver, vedholdenhed. Vi understøtter børnenes demokratiske processer ved oplevelser af ansvar for eget liv og læring og med udgangspunkt i vores mål for "Demokrati i Børnehøjde".

De voksnes roller er her, at

- Være nysgerrige og undrende på børnene initiativer og derved fremelske en større nysgerrighed og lyst til at udfordre sig selv.
- Anerkende deres oplevelser og følelser, så de dermed oplever at blive taget alvorlig, betydningsfulde og at de er en del af fællesskabet.
- Medinddrage og give plads til medbestemmelse i forhold til aktiviteter, hvor de vil lege, med hvem de vil lege.
- Give og opfordre til indflydelse på udarbejdelse af frugtplanen hver 3. uge og være med til at forberede det.

Eksempler på forskellige områder for børnenes kompetenceudvikling:

- Børnene tilbydes i en periode at komme i svømmehallen og lege i vand en gang om ugen. Denne aktivitet giver god læring til bl.a. at kunne blive færdige til tiden, (ellers når man ikke bussen) af- og påklædning, holde styr på egne ting, bevægelse og leg i vand.
- Vi tager på cykelture med børnene på deres egne cykler i nærområdet. De lærer at cykle på række, afpasse farten efter de andre, tage hensyn og trafiklæring. Derudover er der god styrkelse af både koncentration, balance og motorik.

- Der arbejdes med sproget ved bl.a. at synge, lave rim og remser, vrøvleord, digte historier, spille spil, skrive navne og måske andre ord, genfortælle, lytte til dialogisk læsning mm.

Aktiviteter i samarbejdet med skolen:

- Der samarbejdes godt gennem klare aftaler med skolen om en sammenhængende overgang fra dagtilbud til skole.
- Gruppen går fra efteråret på besøg på skolen, kigger ind og ser, hvordan skolen ser ud og leger på skolens område for derved at skabe kendskab og fortrolighed med skolen.
- Klasses lærere kommer på besøg i børnehaven og hilser på børnene.
- I løbet af foråret afholdes 3-4 "Store-lege dage" sammen med de 3 andre institutioner, som afleverer børn til Lykkesgårdskolen.
- Der afholdes skolepraktik i april måned, en gang i ugen i. Her kommer børnene over sammen med deres pædagoger og deles i klasserne sammen med de øvrige kommende skolebørn og er i skole 2 timer. Derved får lærerne/pædagogerne et godt kendskab til børnene på forhånd og børnene bliver fortrolige med de voksne på skolen.
- Der udvælges skolen og institutionerne imellem, en sang og en leg, som børnene på forhånd kender og skolen så bruger ved skolestart.
- Ved start i SFO'en den 1. august, er en af børnehavens pædagoger til stede om morgenen de første par dage.
- Der er overlevering af børnene og i særlige situationer (ex. Ved børn med handleplaner) deltager forældrene i overleveringen.

OVERGANG FRA VUGGESTUE TIL BØRNEHAVE:

Da vi er en aldersintegreret dagtilbud fra 0-6 år arbejder vi også internt med den gode overgang og sammenhæng i forbindelse med start i børnehaven. Intentionen med overgangen fra vuggestue til børnehave er at skabe en tryk og god overgang og sammenhæng for det enkelte barn og dets forældre.

- Vi samarbejder mellem vuggestuen og børnehaven for at lette og styrke overgangen.
- Ca. to måneder før overgangen afklarer vi, hvilken børnehavegruppe og pædagog der skal modtage barnet.
- Vuggestuepædagogen forbereder barnets forældre, hvordan overgangen til børnehaven kommer til at forløbe.
- Vuggestuepædagogen forbereder barnet ved besøg i den kommende gruppe
- Når barnet begynder at sove indenfor, sover det sammen med de yngste børnehavebørn
- Hele huset tager på fælles ture sammen.
- Der afholdes et overleveringsmøde inden børnehavestart, hvor både vuggestuepædagog, børnehavepædagog og forældre deltager. Vi henviser desuden til vores materiale om modtagelse af nye børnehavebørn i Højgårdsparken.

3 ØVRIGE KRAV TIL LÆREPLANEN

3.1 Inddragelse af lokalsamfundet (og evt. forældrebestyrelsen)

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29)

"Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn samt evt. hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?

I Højgårdsparken benytter vi os meget af de lokale muligheder som Varde By giver, for derigennem at udvide de pædagogiske læringsmiljøer for børnene. Vi har bl.a. et godt samarbejde med plejehjemmet Lyngparken. Vi går derover med jævne mellemrum, både spontane og planlagte ture, hvor vi hænger pynt op i træerne, vi synger sammen med de ældre, vi kommer og laver Luciaoptog mv. Vi holder vores årlige motionsløb og Fri For Mobberi på plejehjemmets område med deltagelse af de plejehjemsbeboere, der kan.

Vi bruger naturen i nærområdet:

- Bl.a. vores Skov lejr på Gellerupvej, Arnbjerg Parken, Det gamle Varde Sommerland, søerne, BMX banen, boligforeningernes legepladser m.m.

Vi benytter os af byens kulturelle tilbud/muligheder:

- Biblioteket, museet, kirken, musikskolen, svømmehallen m.m.
- Vi handler ind sammen med børnene i de lokale butikker.
- Vi bruger bybussen til at komme frem og tilbage til svømmehallen med de ældste børnehalebørn.
- Vi bruger "Vi i Naturbussen" til at komme ud på kulturelle og naturskønne områder i og omkring Varde Kommune.

Når vi traditionsvis spiller teater hvert år i september, inviterer vi beboerne fra Lyngparken og 0 klasserne fra Lykkesgårdsskolen, som vi lige har afleveret børn til.

Eksempel:

- Når vi går på besøg på plejehjemmet, oplever børnene de ældre mennesker og det, at vi bliver gamle, måske kan man ikke selv gå mere og bliver afhængige af andres hjælp.
- Det sker, at flaget er hejst på halv derovre og dermed opstår der snakke om døden. Der giver anledning til at snakke om børnenes oldeforældre, om de lever eller om nogen er døde. Kender alle nogen der er døde osv.
- Vi får leveret børnehaveklaser fra biblioteket til læsning i børnehaven, samt udlån til forældre og børn - mens vuggestuen benytter sig af bogkasser til læsning i vuggestuen fra biblioteket.

3.2 Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

"Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30)

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I vores pædagogik og tilrettelæggelsen af pædagogiske aktiviteter, samt indretning af hus og udenomsarealer, arbejder vi altid ud fra de 3 aspekter i børnemiljøet:

Det fysiske børnemiljø: Vi tilstræber at lave rum i rummene og lave afskærmninger for at tilgodese den gode leg. Vi understøtter børnene i deres relationer og er opmærksomme på at alle børn har/får et godt samspil med andre børn og voksne. Vi sørger for en positiv stemning, hvor vi gennem nærvær, omsorg og tryghed arbejder med fællesskab, venskab og barnets trivsel.

Vi arbejder bevist med at alle børn skal føle sig værdifulde, og at de respekteres for den de er. Vi reflekterer og justerer løbende de fysiske rammer/indretning såvel inde som ude i forhold til det enkelte barn og børnegruppens behov. Vi skaber rammer der opfordrer til leg, bevægelse og fordybelse.

Det psykiske børnemiljø: Vi understøtter børnene i deres relationer og er opmærksomme på at alle børn har/får et godt samspil med andre børn og voksne. Vi sørger for en positiv stemning, hvor vi gennem nærvær, omsorg og tryghed arbejder med fællesskab, venskab og barnets trivsel. Vi arbejder ud fra vores viden om børnenes ønsker og behov, vi spørger dem om deres oplevelser og ønsker til aktiviteterne, hvordan de har det med deres venner, gennem vores pædagogiske grundlag NUSSA, COS-P og ICDP understøtte vi børnenes trivsel og læring.

De ældste børn spørges en gang årligt via "SpørgeBørge i Hjernen og Hjernen omkring venskaber, trivsel, relationer børn/voksne. Desuden har vi løbende reflekterer over og igangsætter processer og tiltag, der bidrager til styrkelse af fællesskaber, venskaber, respekt, tryghed, tillid og medbestemmelse. Vi arbejder bevist med at alle børn skal føle sig værdifulde, og at de respekteres for den de er.

Det æstetiske børnemiljø: Vi tilstræber at vores læringsmiljøer giver børnene æstetiske oplevelser, så deres sanser kan påvirkes af de rum og

rammer, der omgiver dem. Vi præsenterer børnene for alsidige materiale- og udforskningsmuligheder, der stimulerer og giver børnene positive og udfordrende sanseoplevelser. Samt har øje for institutionens

overordnede atmosfære. Vi skaber en hjemlig, overskuelig og imødekommende atmosfære, som gerne tager udgangspunkt i åres gang. Vi skaber rammer og oplevelser, der udfordrer og stimulerer børnenes sanser og nysgerrighed.

Vi anvender udviklingsplaner som planlægning, iagttagelser og refleksion redskab kontinuerligt, så vi altid er i udvikling for tilstræbelse af det bedste børnemiljø i Højgårdsparken.

4 DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

4.1 Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmål

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egen potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?**Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:**

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

Børnehaven:

1.

- Børnene har frie valg til at vælge aktivitet, legekammerater og voksne ude/inde.
- Vi har daglig gruppetid, hvor den voksne tager ansvar for aktiviteten og understøtter gruppetilhørsforholdet – vi sætter lys på, at man hører sammen og hører til og er savnet ved fravær.
- Vi understøtter, at børnene øver sig at turde noget, samtidig med at vi anerkender at de ikke tør.
- Børnene bestemmer selv over egen madpakke.
- Børnene har en del medbestemmelse, og vi øver de demokratiske processer, hvor flertallet vinder. Fx er børnene med til at bestemme frugtmenuen, hvor skal bussen køre hen, hvad for en leg skal vi fælles lege osv.

”Det har jeg aldrig prøvet før, så det kan jeg sikkert godt” Citat Pippi.

2.

- Vi har mindre grupper som et godt udgangspunkt for relations dannelser.
- Der er synlige voksne fordelt i huset og ude (tryghedsskabende).
- Oplevelsen hos børnene er at kunne foretage eget valg i et miljø af tryghed og at der vil være opbakning og hjælp fra voksne.
- Vi har opmærksomhed på at føre børn ind i legen. F.eks. sætte os i sandkassen og imitere legen.

Vuggestuen:

1.

- Selvhjælpen hed giver følelsen af succes og "jeg kan".
- Den voksne guider, vejleder og opmuntrer i garderoben omkring påklædning.
- Vi understøtter ved opfordring/motivation fx i at bruge potte/wc og vaske hænder.

2.

- De voksne sidder i børnehøjde på gulvet og er nærværende ved at lytte og have øjenkontakt
- Vi leger med børnene, hopper med i deres lege, hjælper et barn med at invitere en anden med i legen eller hjælper et barn med at invitere sig selv med i en leg.
- Børnenes ideer følges ind i aktiviteter.

4.2 Social udvikling

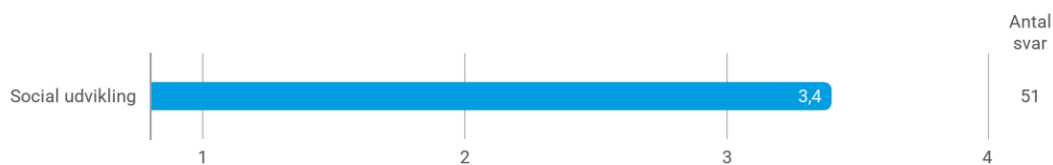
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnehaven:

1.

- Der arbejdes med Fri for Mobberei, hvor der tales om handlinger og følelser.
- Vi italesætter følelserne i konflikter.
- Alle er vigtige i gruppen - Vi savner dem, der ikke er der.
- Legen har værdi i sig selv og vi understøtter samspillet mellem børnene og sørger for plads til alle former for leg.

2.

- Vi voksne taler børnene ind i fællesskabet.
- Demokrati i børnehøjde – vi arbejder med 3 mål med hensigten demokratisk dannelse.
- Vi øver turtagning, hvor alle børn får mulighed for at få tur, og øver sig i at vente.
- Børnene har Gåture-makker og skal hjælpe med at tage ansvar for hinanden

- Børnene hjælper med de praktiske rutiner i hverdagen - vi har brug for dig og du er vigtig for fællesskabet

Vuggestuen:

1.

- Børnene indgår i de sociale fællesskaber idet vi f.eks. synger en sang (f.eks. bjørnegymnastik) - børnene kommer med forskellige inputs, de kigger efter hinanden, de aflæser den voksne og børnene imellem. (smiler vi, ser vi kede ud af det, sur ud m.m.)
- Børnene aflæser ligeledes de voksnes mimik, når vi efterligner et barns.
- Vise, at vi trøster børnene.

Eks.

A har slået K. K græder. Den voksne laver et ked-af-det ansigt og italesætter K`s følelser. " K har av". Den voksne fortæller A, hvordan K kan blive glad igen. F.eks. ved at ae eller sige, at man ikke gør det mere.

2.

- Vi voksne er garant for, at alle børn får mulighed for at deltage ved at sætte fællesaktiviteter i gang.
- Give børnene mulighed for at medvirke til at vælge ved eks. pege i sangbogen
- Bruge mimik og kropssprog for at tydeliggøre følelser.
- De voksne motiverer til at inddrage andre i legen også nogle, de måske ikke normalt henvender sig til.
- Det du gerne vil er også ok - kan vi finde en løsning.

4.3 Kommunikation og sprog

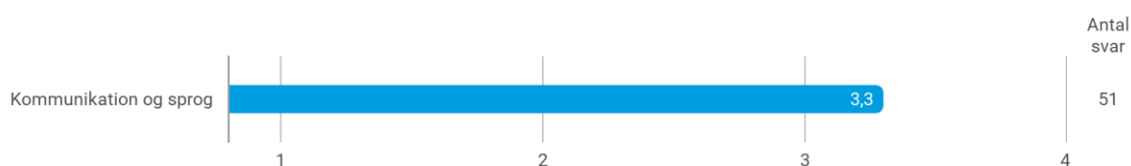
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

Børnehave og vuggestue:

For at børnene har de bedste forudsætninger for at tilegne sig gode kommunikative strategier, både sprogforståelse, ordforråd og grammatik, har vi fokus på at det pædagogiske personale er tydelige rollemodeller.

Det pædagogiske læringsmiljø tilpasses børnenes aldersgruppe, så der er en god sproglig udvikling. Vi er opmærksomme på at børnene skal lære, hvordan opbygningen af en samtale er med at spørge, svare, lytte og udvide, så deres ordforråd bliver udvidet. Børnene lærer sprog gennem deres relationer både med børn og voksne og gennem leg med andre børn. Vi har fokus på den sproglige udvikling igennem leg.

Vi underbygger sproget ved at visualisere det for børnene gennem billeder og fagter. Vi tilbyder sprogvurdering til alle og der tages afsæt i forhold til det videre arbejde med sprogudviklingen i eks små sproggrupper/to-sprogs grupper.

De pædagogiske aktiviteter der igangsættes, kan være:

- Dialogisk læsning
- rim og remser
- synger sange og bruger fagter til understøttelse
- ord kort
- spil
- leg med bogstaver og lyde
- Der er pædagogiske materialer til rådighed via sprogklar
- Fælleslege for hele afdelingen
- Børnene kan låne bøger med hjem fra biblioteket både i vuggestue og børnehave.

4.4 Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnehave og vuggestue:

1.

- Vi har indrettet os både ude og inde med legemuligheder og beskæftigelse med forskelligt materiale, som stimulerer og vækker børnenes nysgerrighed.
- Vi planlægger og opfordrer til "næste" skridt i den motoriske udvikling.

2.

- Vi bruger Fri for Mobberi – taktil massage. Dette tjener flere formål - både med et socialt aspekt sammen med sine venner tør barnet komme tæt på og fysisk mærkes berøring som noget dejligt.
- Sansemotorisk udfordrer vi børnene med sjove og hyggelige aktiviteter og lege Eks. Fodbad, rulning i tæpper og madrasser, balance på store bolde.
- Vi skal ud daglig – øver påklædning og får opøvet selvhjulpenshed
- Leg i vand for de ældste 1 gang ugentligt - vi tager i svømmehallen
- Vi har indrettet legepladsen motorisk udfordrende i kuperet terræn med klatretæer, en karrusel, her er masser af forskellige cykler osv.. Børnenes sanser bliver hermed stimuleret
- Cykelture på egne cykler i nærmiljøet - der øves balance og udholdenhed

4.5 Natur, udeliv og science

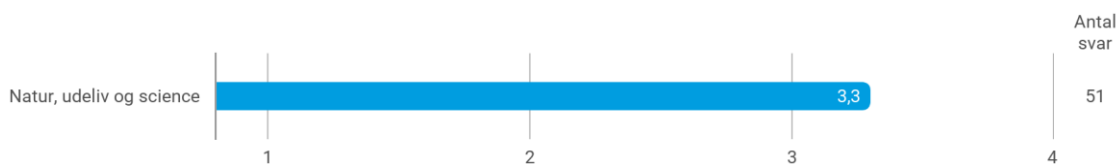
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhæng, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes natur, udeliv og science? Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science.
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
- Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.

Børnehave og vuggestue:

1.

- Legepladsen indrettes og prioriteres på lige fod med husets øvrige rum.
- Natur kendskab – vi sår, dyrker, planter, høster og smager gerne på resultatet
- Vi er nysgerrige på naturfænomener og sanseoplevelser - f.eks. mærk regnen på kinderne, hoppe i vandpytter osv.
- Vi leder efter smådyr, undersøger i forstørrelsesglas og finder ud af hvad de hedder.
- Vi har en årlig Bedste-plantedag, hvor børnene aktivt sammen med deres bedsteforældre planter sommerblomster og vander dem.
- Skov lejr om sommeren, her er vi meget afhængig af vejret på godt og ondt. Når det regner, oplever vi, at det er svært at lave mad på bålet, og når solen skinner, har vi brug for skyggen, ellers bliver det for varmt.

- Nærmiljøet giver mange muligheder i forhold til at udforske naturens fire årstider.
- Naturbussen – den fælles bus bruges til naturbesøg længere væk

2.

- Vi smager på legepladsens frugter, f.eks. knækker vi nødder på legepladsen, smager nødderne og bruger nødderne til Nutella, plukker æbler fra æbletræet og laver pædagogiske forløb med æblerne.
- Vi følger børnenes undren og nysgerrighed i deres møde med dyrelivet, insekter, smådyr og planter
- Bruger naturen i kreativt øjemed - eks. samler vi kastanjer, blade, pinde til kreative aktiviteter.
- Vi taler med børnene, om at passe på naturen, både for naturen og dyrenes skyld - er opmærksomme på at samle affald, hvis vi møder noget.
- Vi er nysgerrige og eksperimenterende i vores brug af naturen - eks. vi kaster blade op i luften, sender blade med vandbanen, laver mudderkager i sandkassen, opsamler vand fra vandpytter og pynter sandkager med pinde som lys.
- Vi sanser kulde, varme, blæst, regn, tørt og vådt.

4.6 Kultur, æstetik og fællesskab

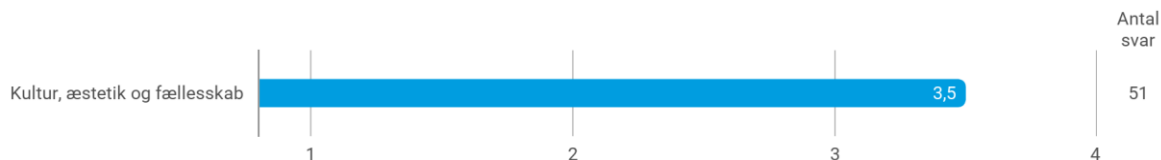
Det pædagogiske læringsmål

Det pædagogiske arbejde med læreplanstematet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andre kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra børnenes seneste Dialogvurderinger.

**Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kultur, æstetik og fællesskab?
Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:**

-
- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab.
 - Tager udgangspunkt i det fælles pædagogisk grundlag.
 - Ses i samspil med øvrige læreplanstemaer.
-

Børnehave og vuggestue:

1.

- Sang, musik, rytmer, instrumenter, dans - her fremmer vi glæden ved bevægelse og at udtrykke sig både kropsligt og med sang og lyde, både i dagligdagen og i samarbejde med eks. biblioteket m.fl.
- Vi har mange traditioner året igennem (bl.a. Fastelavn, Teater, Sommerfest og Lucia,) og børn og voksnes fødselsdage fejres.
- Børnene får gode fælles oplevelser og øvelse i at være midtpunkt ved egne fødselsdage
- Vi er rollemodeller i samværet med børnene og guider og vejleder i tråd med vores normer og værdier, eks. under måltider, oprydning, i garderoben m.m..
- Vi laver introduktion til andre kulturer (temadage/uger)
- Gennem vores "Frugtordning" i børnehaven, sætter vi fokus på, at børnene er aktive deltagere og på demokratisk vis inddrages i dette.
- Det er vigtigt, at børnene får medoplevelser ved, at vi tager på ture i området, på museer osv..
- Vi har stor opmærksomhed på generationer og forskelligheder og hvordan vi lever forskelligt. Børnenes forståelse og empati udvikles
- Eks. Plejecentret Lyngparken spiller en rolle her og de kulturelle forskelle der kan være imellem børnene og den familie der kommer af.

2.

- Materialer er tilgængelige og synlige og skal være inspirerende for børnenes egne initiativer og udvikle deres kreative evner og ideer.
- Vi bruger digitale medier i vores pædagogiske arbejde, eks. finder små filmklip omkring emner vi er optaget af samt sange og musik.
- Teater er en årlig tradition vi vægter højt - her går vi dybden med et emne eller et tema, som slutter med en forestilling for forældre og bedsteforældre.
- Vi prioriterer legen højt igennem vores aktiviteter og læringsforløb.

5 EVALUERINGSKULTUR

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø. Hermed forstås, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Hvad siger loven?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3.

5.1 Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Højgårdsparken prioriterer vi en høj grad af evaluering og refleksion.

Den daglige refleksion over egen praksis sker løbende i hverdagen. Det kan være i form af selvrefleksion, sammen med kollegaer eller i samråd med Dagtilbudslederen.

Refleksionen sker også omkring den enkelte gruppes aktiviteter, forudsætninger og læringsmiljøer der hvor der er behov for fornyet eller små justeringer. Personalet arbejder med afsæt i et konkret fokusområde og med udviklingsmål i afsatte perioder hen over hele året. Dette pædagogiske arbejde dokumenteres på Aula med bl.a billeder og aktivitetsbeskrivelser.

Vi arbejder med Dialogprofiler, fokuspunkter, og udviklingsplaner som understøttende redskaber i evalueringen og refleksionen for at fremme det enkelte barns læring, trivsel og udvikling og altid i tæt samarbejde med forældrene.

Vi har organiseret os med ugentlige torsdagsmøder, som veksler mellem de 2 afdelinger og MED-møder:

- På afdelingsmøder for vuggestue og børnehave sker løbende evaluering, for at optimere det pædagogiske læringsmiljø. Der evalueres internt på samarbejdet i afdelingerne og på de fælles

flader, så vi kan udvikle det fælles hus gennem samarbejde og kendskab til hinanden. Eks. hvordan skaber vi de bedste overgange, tilrettelæggelse af nye læringsmiljøer eller med fokus på børn i udsatte positioner.

- For at dygtiggøre os inddrager vi gerne psykologerne om generelle temaer, som kan bidrage med viden og udvikling af pædagogisk praksis.
- Der holdes 6 årlige aftenpersonalemøder. Her arbejdes der løbende med evalueringer af aktiviteter, arrangementer, samarbejde på tværs i huset og særlige temaer. Vi har desuden en årlig pædagogisk dag, som bruges til evalueringer af årets indsatser, pædagogisk læreplan og lægger til grund for særlige udviklingsmål, fokusområder og årsplaner.
- Bestyrelsen inddrages løbende i pædagogiske emner og der er et fast punkt på bestyrelsesmødet, hvor den pædagogiske praksis kan drøftes og forskellige tiltag besluttet.

5.2 Evaluering af arbejdet med den pædagogiske læreplan

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vores pædagogiske læreplan er i Højgårdsparken rammesat til at være en del af dagsorden til et personalemøde eller en pædagogisk dag hvert andet år. Det kan også gøres med inddragelse af enkelte dele i læreplanen som et pædagogisk emne for evt. justering eller som grundlag for en pædagogisk drøftelse.

Dette for at sikre at læreplanen er i løbende udvikling og derved også får en større bevidsthed og medinddragelse i vores daglige pædagogiske arbejde.

Bestyrelsen vil løbende blive inddraget og som selvejende institution forelægges den pædagogiske læreplan til godkendelse som minimum hvert andet år.

6 UDVIKLINGSPLANER

Højgårdsparken 0-5 år - Varde har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.